

Speltid: 26 min

Från: 13 år

Ämne: Samhällskunskap

Produktionsland:

USA, 2016

Svensk version:

© Cinebox, 2017

Ansvarig utgivare:

Ann Nordström

Filmmnr: 1745

**För ytterligare
källinformation:**

Kontakta Cinebox

08-445 25 50

Internationella händelser

Ibland kan det vara lärorikt att ta del av världshändelser ur ett annat perspektiv än vi är vana vid. Det kan vara utlandets blick på Sverige eller Sveriges blick på andra länder. I serien Internationella händelser skildras aktuella konfliktområden och händelser i en amerikansk produktion.

USA är en stormakt som är en aktör på många platser på jorden. I programmen ges intressanta förklaringar till de internationella insatserna utifrån amerikanska och lokala experter. Diskutera vinkeln och avsändarens roll i seriens olika delar.

Nord- och Sydkorea

Vid slutet av andra världskriget blev Korea delat i två delar. Den nordliga delen av den koreanska halvön ockuperades av Sovjetunionen och den södra av USA. I dag är Nord- och Sydkorea två extrema motpoler. Nordkorea är underutvecklat, fattigt och styrt av en korrupt auktoritär regim, medan Sydkorea har blivit ett av de mest utvecklade länderna på jorden. Med så stor skillnad är frågan om ett enande är möjligt eller ens önskvärt.

Den koreanska halvön präglades länge av konkurrerande dynastier innan det enades år 660. Korea var sedan enat i 1300 år. Japan erövrade Korea 1910 och styrde det tills slutet av andra världskriget. Efter japans kapitulering kunde inte USA ockupera hela Korea utan föreslog en gemensam ockupation, där Sovjetunionen skulle kontrollera den norra delen. Sedan dess har Korea varit delat, även om det inte var tanken från början. 1950 invaderade Nordkorea plötsligt Sydkorea med stöd av Sovjetunionen och Kina. USA sände trupper för att försvara sin bundsförvant och för att hindra kommunismens spridning. Koreakriget tog slut efter tre år men utan att man fick till ett fredsavtal. Splittringen mellan länderna befästes nu ytterligare.

Från att ha varit ett av världens fattigaste länder efter kriget har Sydkorea stått för en remarkabel förvandling. Framför allt tog utvecklingen fart efter militärkuppen 1961, då det gjordes en stor satsning på småföretag. Bland de företag som bildades

CINEBOX

En del av Swedish Film AB

Box 6014 • 171 06 Solna • SWEDEN • Tel: 08-509 025 63 • Fax: 08-445 25 60
info@cinebox.se • www.cinebox.se

då märks idag exempelvis Samsung och Hyundai. Sydkoreas ekonomi blomstrar idag och är den 12:e största i världen.

Nordkoreas utveckling har tagit en annan riktning. Landet har slutit sig mot omvärlden och styrts som en kommunistisk diktatur av dynastin Kim under mer än ett halvt sekel. Ekonomin har varit centralt styrd med fokus på tung industri och jordbruk, men när ekonomin föll sönder på 1990-talet ledde det till fattigdom och svält och att Nordkorea idag är ett av världens fattigaste länder. Medborgarna är också strängt övervakade.

De internationella relationerna handlar nu främst om Nordkoreas kärnvapenprogram och hur omvärlden ska agera för att få ett stopp på det. Den koreanska halvön utgör en av de största krutdurkarna i världen för ett potentiellt krig. Kina har på senare tid vänt sig från Nordkorea och börjat samarbeta mer med Sydkorea vad gäller ekonomin, men vill behålla allianser och ser Nordkorea som nödvändig buffert mot USA. USA å sin sida har fortfarande ett fredsfördrag med Sydkorea som innebär att de ska hjälpa varandra om de blir utsatta för aggression från andra länder. Med Trump som ny president i USA och Nordkoreas nya provskjutningar har retoriken hårdnat och världen oroas över utvecklingen

Begrepp/Nyckelord

Demilitariserat, krutdurk, diktatur, demokrati, koreakriget, exportör, kalla kriget, militärkupp, chaebol, privilegierade, handelsförbindelser, självförsörjning, totalitär, ockupation, personkult, ideologi, indoktrinering, kärnvapenmakt, geostrategisk, buffertzonen, pressfrihet, yttrandefrihet.

Frågor till filmen

1. Vilket land kontrollerade Korea mellan 1910 och 1945?
2. Hur blev Korea uppdelat efter andra världskriget?
3. Vad hände 1950? Vilka följder fick det?
4. Hur påverkade Sovjetunionens fall på 90-talet Nordkorea?
5. När tog Sydkoreas ekonomi fart? Hur gick det till? Förklara begreppet chaebol.
6. Nämn några företag från Sydkorea som började sin utveckling under 1960-talet och som är framgångsrika idag.
7. Hur har förhållandet mellan Kina och Sydkorea utvecklats?
8. Varför oroar sig Kina över vad som kommer hända om Nordkorea kollapsar?
9. Hur har Nordkorea fått tillgång till kärnvapen?

Diskussionsfrågor

1. Vad tror eleverna kommer hända i framtiden om mer information från omvärlden kommer in till befolkningen i Nordkorea?
2. Varför är det viktigt för Nordkorea att ha kvar sina kärnvapen? Hur försöker omvärlden förhandla fram en nedrustning? Bör man vara hårdare i sina krav? Hur kommer situationen att utvecklas med Trump som president och Nordkorea har gjort flera testuppskjutningar av robotar? Hur bör övriga världen agera när retoriken mellan USA och Nordkorea hårdnar?
3. Varför gör inte folket i Nordkorea uppror mot regimen?
4. Vilka är de främsta likheterna respektive skillnaderna mellan Sydkorea och Nordkorea?

Förslag till arbete med filmen:

- Låt eleverna anteckna svar på frågorna under tiden att ni tittar på filmen. Låt dem berätta för varandra vad de skrivit ned.
- Dela in klassen i grupper som samtalar kring diskussionsfrågorna. Låt dem redovisa sina tankar för hela klassen efter en stund.

Fördjupning

- Diskutera skillnaderna mellan en diktatur och en demokrati. Låt eleverna göra en tabell med en kolumn för Nordkorea och en för Sydkorea och olika kategorier som styrelseskick, ekonomi, öppenhet, pressfrihet, åsiktsfrihet. De redovisar sedan vad de kommit fram till för varandra i grupper eller för hela klassen.

Här kan du hämta mer information

<https://www.ui.se/globalassets/landguiden/lektioner/aktuella-vapnade-konflikter.pdf>

<https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/asien/nordkorea/>

<https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/asien/sydkorea/>

<http://www.globalis.se/Laender/Sydkorea>

<http://www.globalis.se/Laender/Nordkorea>

<http://www.sakerhetspolitik.se/Konflikter/Korea/>

<https://www.amnesty.org/en/countries/asia-and-the-pacific/north-korea/>

<http://www.so-rummet.se/lektioner-och-lararmaterial/lararhandledning/demokrati-och-diktatur>

<http://www.levandehistoria.se/fakta-fordjupning/demokrati>

<http://www.levandehistoria.se/klassrummet/uppdrag-demokrati>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/allt-du-behover-veta-om-nordkorea/>

<https://www.svd.se/nordkorea-har-avfyrat-robot>

<http://www.redcross.se/vart-arbete/n/nordkorea/>

www.ne.se - Nationalencyklopedin

<https://duckduckgo.com/> - En sökmotor som inte spårar dig

<http://factlab.com/#lo=1> - Dagens nyheters skolsajt

<http://www.cinebox.se/> - Cinebox hemsida

PROGRAMMEN STÄMMER VÄL MOT LÄROPLANERNAS SYFTE OCH KURSMÅL I LGR11 SAMT GY11:

LGR11

Samhällskunskap ur ämnets syfte:

Människor har alltid varit beroende av att samarbeta när de skapar och utvecklar samhällen. I dag står människor i olika delar av världen inför både möjligheter och problem kopplade till globalisering, interkulturella relationer och hållbar samhällsutveckling.

Åk 7-9

Information och kommunikation:

Olika slags medier, deras uppbyggnad och innehåll, till exempel en dagstidnings olika delar. Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs, till exempel utifrån kön och etnicitet.

Rättigheter och rättsskipning:

Hur mänskliga rättigheter kränks i olika delar av världen.

Beslutsfattande och politiska idéer:

Aktuella samhällsfrågor, hotbilder och konflikter i Sverige och världen. FN:s syfte och huvudsakliga uppdrag, andra former av internationell konflikthantering och folkrätten i väpnade konflikter.

GY11

Samhällskunskap ur ämnets syfte:

Eleverna ska utveckla följande: Kunskaper om demokrati och de mänskliga rättigheterna såväl de individuella som de kollektiva rättigheterna, samhällsfrågor, samhällsförhållanden samt olika samhällens organisation och funktion från lokal till global nivå utifrån olika tolkningar och perspektiv. Förmåga att söka, kritiskt granska och tolka information från olika källor samt värdera källornas relevans och trovärdighet.

Samhällskunskap 1a1, 50 poäng:

- *Maktfördelning och påverkansmöjligheter i olika system och på olika nivåer utifrån olika demokratimodeller och den digitala teknikens möjligheter.*
- *Mediers innehåll och nyhetsvärdering i samband med frågor om demokrati och politik.*

Samhällskunskap 1b, 100 poäng:

- *De mänskliga rättigheterna, vilka de är, hur de förhåller sig till stat och individ och hur man kan utkräva sina individuella och kollektiva mänskliga rättigheter.*
- *Folkrätten i väpnade konflikter. Den internationella humanitära rätten och skyddet för civila i väpnade konflikter*
- *Mediers innehåll och nyhetsvärdering.*

Samhällskunskap 2, 100 poäng, ur centralt innehåll:

- *Det nutida samhällets politiska utveckling utifrån historiska ideologiska villkor, till exempel mänskliga rättigheter, nationalism, kolonialism och jämställdhet, i relation till maktfördelning och ekonomiska villkor. Frågor om aktörens handlingsfrihet kontra strukturella villkor.*
- *Källkritisk granskning, tolkning och värdering av information från olika medier*

Samhällskunskap 3, 100 poäng, ur ämnets syfte:

- *Ett komplext samhälle med stort informationsflöde och snabb förändringstakt kräver ett kritiskt förhållningssätt och eleverna ska därför ges möjlighet att utveckla ett sådant. Det omfattar förmåga att söka, strukturera och värdera information från olika källor och medier samt förmåga att dra slutsatser utifrån informationen.*

Internationell ekonomi, 100 poäng, som bygger på kursen samhällskunskap 1a2 eller kursen samhällskunskap 1b.